Kázání Olomouc neděle 23.8.2026 Mt 16,13-20, Miloš Vavrečka

Bratři a sestry,
náš biblický oddíl je v ekumenickém překladu nadepsán vyznání u Cesarei Filipovy. Cesarea Filipova, byla místem pohanských kultů a tak není náhodou, že právě tam dojde k zásadnímu rozhovoru Ježíše s učedníky. A také k vyznání a k otázkám: Za koho mně pokládají lidé? Za koho mně pokládáte vy?
Šlo o otázky a odpovědí při setkání člověka s Ježíšem, tehdy i dnes. Formují totiž naše osobní vyznání víry, formují náš vztah ke Kristu.
Dnes vyznání víry spojujeme s vyznáním víry v bohoslužbách. A poměrně často se k nim vracíme. Jde o ustálený text, který je součástí liturgie. Vyznání víry, myslím to liturgické, tehdy, v době sepsání evangelia ještě neexistovalo. Církev ho formulovala postupně, do dnešní podoby od 2. do 4. století. Sama v podobě masového hnutí neexistovala.
Je dobré a potřebné vracet se k článkům apostolika, jak mu říkáme, promýšlet ho a vracet se k němu. Z literatury známe osobní rozsáhlé Vyznání svatého Augustina, které je mimo jiné i vyznáním osobním.
Z evangelia je zřejmé, že k vyznání víry, otázku proč potřebujeme.
Proč právě Ježíše, a proč ho oslovuji Pane? Co si o něm myslím. Ježíš se také právě takto ptá svých učedníků, proč, se ptá i mne. Nás.
Když si všimneme té první otázky, dejme tomu, že je to
Ježíšův průzkum veřejného mínění. Provedený ve velmi úzkém kroužku lidí. Není to reprezentativní vzorek. Ta otázka :"Za koho mně pokládají lidé?" Za koho mně mají, je sondou navenek, ptá se jaký má jeho dosavadní působení dosah a smysl. Co v lidech probouzí, co negativního či pozitivního. A slyší, že jedni ho mají za Jana Křtitele, druzí za Elijáše, třetí za Jeremiáše. Ale byli tam i takoví jako Nikodém, vlivný člen židovské rady, ten k němu přišel tajně a v noci.
A pak je tu druhá otázka, ještě naléhavější, za koho mne pokládáte vy?

Evangelista chce aby to zaznělo v jeho kruhu, aby mu stejnou otázku odpověděli jeho učedníci. Mohli přidat další jména, vymezit jeho místo mezi svědky z Písem zákona a proroků. Ale už z dikce té otázky je zřejmé, že je v něčem jiná, Ježíš očekává jinou odpověď.
Očekává jiné vyznání. Po měsících, možná i letech společného života, je jeho očekávání na místě. Přiřadí ho k dalším z řady starozákonních svědků víry v Hospodina? Nebo to bude jinak?
Tu se slova ujímá sám Petr. Člověk prudší povahy, o kterém Ježíš věděl, že ho před lidmi zapře. Člověk, který nevynikal vzděláním, ale byl horlivý, spontánní. Bál se v ohrožení, a přece mu novozákonní tradice vkládá do úst slova, která nám dodnes odpovídají na jednu ze základních otázek víry. Petrova odpověď byla: Ty jsi Mesiáš, Syn boha živého. Nejen Syn člověka, narozený z Marie Panny, v lidské podobě. Ale Syn Boha živého.
Jde bratři a sestry o zcela novou kvalitu boží existence, o novou kvalitu boží, která rozbíjí všechna dosavadní židovské vyznání víry. Církev Kristova to později upřesnila, Ježíš, to je celý Bůh i celý člověk, kromě hříchu.

Petrova slova sklidila Ježíšovo uznání. Blaze tobě Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. Vyznání o Kristu není jen lidský názor o Bohu. Je to dílo boží v tom, kdo taková slova říká.
A my víme, že se tu projevuje třetí strana boží trojice Duch svatý.
Víme, že otázka učedníkům, na první pohled stejná, jako ta první, je podložena novým božím obsahem. Lidé mohou na základě historických faktů, posuzovat Ježíše z mnoha hledisek. Tak říkajíc vědecky, ale mohou se zcela míjet ve vyznání, obsahem a smyslem svých slov. K tomu, abychom mohli sdílet slovo svědectví o bohu v Ježíši Kristu, potřebujeme duchovní impulz.
I my, i přes dlouhý časový odstup, se řadíme přece mezi učedníky Kristovy. I nás se dnes Ježíš ptá, a za koho mně pokládáte vy. V církevní preambuli se hlásíme k tradici apoštolů, k církvi Kristově a církvi apoštolské, církvi obecné Kristově. Ale ten osobní, apel „a co vy“, ten tu stále zůstává. Je slovem Kristovým. Slovem Pána církve. To on nás vyzývá k angažované dopovědi.
Jde o naše vnitřní spolehnutí se na Boha v Kristu. Jako to udělal Petr.
Jeho slovo se nese staletími a bude, je základem pro ty, kteří Ježíše z Nazaretu vyznávají jako Božího Syna, který je ve všem zajedno s Otcem. O to tu Kristu i pisateli jde. Aby v člověku víry Kristovy zůstala osobní zaujatost a důvěra vůči Pánu Ježíši Kristu. Aby se jeho vůle zrcadlila v životě jeho stoupenců, jeho dětí.
Na Petrově příkladu vidíme, že to není jen tak. Jeho odpověď se rodí v hloubi duchovního božího oslovení. Svým obsahem je jedinečná. Mesiáš, je ten který zachraňuje, ten, který má stejnou DNA jako Hospodin. Není to Bůh filosofů, moderních vědeckých doktrín, nebo snad dokonce někdo, či něco. Je to duch svatý, který nám klade stejnou otázku, co si o mně myslíte vy? Bez ohledu na to, co si o mně myslí jiní. Lidé stojící opodál, nebo ti na zcela opačné straně hranic. Nebo lidé lhostejní. Kterých je podle šetření u nás opravdu mnoho.

Petr a s ním i ostatní v kruhu vyznávají, ne jako jedni z mnohých, ale jako lidé, kterým bylo dáno rozpoznávat věci víry v Duchu svatém. Dokazují, jak se věci s tímto Ježíšem z Nazaretu mají a měly. Petrovi se dostalo výsady být, stanout v čele nového společenství a my v jeho odkazu pokračujeme. Je to společenství, které vzniká kdesi hluboko v boží síle. Ptám se: Co je dnes možná jinak potřeba vyznávat? Ne ve smyslu, ale v jeho podání navenek. Snad abychom oblékli své životní vyznání do moderního ošacení. Dali mu i sobě novou přitažlivost. Aby oslovilo druhé, vyznání i církev.

Možná v dnešním klima narazí, Petr a apoštolové za své vyznání zaplatili životem. A přesto došlo na Ježíšova slova: „a brány pekelné ji nepřemohou“.

To vyznání je možná dnes nepopulární, ale není populistické. Stojí za to je žít, nést dál. Je zaplněno Kristovou láskou a silou pro celý náš život. Je živnou půdou naší víry, proto ji stále smíme promýšlet, vycházet k ní. Navzdory okolnostem, na ní trvat. Ježíš je ochránce, Syn boha živého. Je ochráncem člověka i stvoření, celého, i jednoho každého z nás. Jde o vzácné poznání v našich srdcích, které je boží mocí stále nově a s příslovečnou boží trpělivostí posilováno. Amen.